

V Bruseli 3. júla 2019
(OR. en)

8656/19

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0208(COD)**

**CODEC 970
JAI 416
INF 120
CADREFIN 216
FREMP 59
COPEN 174
DROIPEN 63
JUSTCIV 107
PE 209**

INFORMAČNÁ POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje program Spravodlivosť – výsledok prvého čítania v Európskom parlamente (Štrasburg 15. až 18. apríla 2019)

I. ÚVOD

K správe Josepha WEIDENHOLZERA (S&D, AT) a Heidi HAUTALAOVEJ (Verts/ALE, FI) o uvedenom návrhu predložili Pavel SVOBODA (PPE, CZ) v mene Výboru pre právne veci a Claude MORAES (S&D, UK) v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci jeden pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh 78).

II. HLASOVANIE

Plénum hlasovaním 17. apríla 2019 prijalo pozmeňujúci návrh 78 (490 hlasmi za, pričom 120 poslancov hlasovalo proti a 42 sa zdržalo hlasovania).

Takto zmenený návrh Komisie predstavuje pozíciu Parlamentu v prvom čítaní, ktorá sa nachádza v jeho legislatívnom uznesení uvedenom v prílohe k tejto poznámke¹.

Časti znenia uvedené v prílohe, ktoré nie sú zvýraznené sivou, v zásade s miernymi nezrovnalosťami zodpovedajú spoločnému výkladu, ktorý sa dosiahol 5. marca 2019 na poslednom trialógu 8. volebného obdobia (2014 – 2019). Uvedené nezrovnalosti sa majú odstrániť pred tým, ako Rada prijme svoju pozíciu, keď sa dosiahne dohoda o celom znení.

Znenie, ktoré je v prílohe zvýraznené sivou, nebolo v tejto fáze v rámci medziinštitucionálnych rokovaní dohodnuté.

¹ V pozícii Parlamentu uvedenej v legislatívnom uznesení sú vyznačené zmeny oproti návrhu Komisie zavedené pozmeňujúcimi návrhmi. Doplnenia oproti zneniu Komisie sú zvýraznené **tučnou kurzívou**. Znak „■“ označuje vypustený text.

Program Spravodlivosť *I**

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. apríla 2019 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program Spravodlivosť (COM(2018)0384 – C8-0235/2018 – 2018/0208(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2018)0384),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2, článok 81 ods. 1 a 2 a článok 82 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C8-0235/2018),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 18. októbra 2018²,
 - po porade s Výborom regiónov,
 - so zreteľom na list svojho predsedu adresovaný predsedom výborov z 25. januára 2019, v ktorom opisuje prístup Európskeho parlamentu k sektorovým programom v rámci viacročného finančného rámca (VFR) na obdobie po roku 2020,
 - so zreteľom na list Rady predsedovi Európskeho parlamentu z 1. apríla 2019 potvrdzujúci spoločnú dohodu dosiahnutú medzi spoluzákonomdarcami počas rokovaní,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na spoločné rokovania Výboru pre právne veci a Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci podľa článku 55 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre právne veci a Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a stanoviská Výboru pre rozpočet, Výboru pre kontrolu rozpočtu a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A8-0068/2019),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní³;
 2. pripomína svoje uznesenie zo 14. marca 2018 o budúcom VFR: príprava pozície Európskeho parlamentu k VFR na obdobie po roku 2020⁴; potvrdzuje svoju podporu programom v oblastiach kultúry, vzdelávania, médií, mladých ľudí, športu, demokracie, občianstva a

² Ú. v. EÚ C 62, 15.2.2019, s. 178.

³ Táto pozícia nahrádza pozmeňujúce návrhy prijaté 13. februára 2019 (Prijaté texty, P8_TA(2019)0097).

⁴ Prijaté texty, P8_TA(2018)0075.

občianskej spoločnosti, ktoré jednoznačne preukázali svoju európsku pridanú hodnotu a sú stále veľmi obľúbené u príjemcov; opakovane potvrdzuje, že silnejšiu a ambicióznejšiu Úniu možno dosiahnuť len vtedy, ak má k dispozícii viac finančných prostriedkov; vyzýva preto, aby sa existujúce politiky neustále podporovali, aby sa navýšili zdroje pre ťažiskové programy Únie a aby sa na dodatočné povinnosti vytýčili dodatočné finančné prostriedky;

3. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
4. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 17. apríla 2019 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/..., ktorým sa zriaďuje program Spravodlivosť

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä jej článok 81 ods. 1 a 2 a článok 82 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁵,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom⁶,

keďže:

- (1) V súlade s článkom 2 Zmluvy o Európskej únii: „Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám. Tieto hodnoty sú spoločné členským štátom v spoločnosti, v ktorej prevláda pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rovnosť medzi ženami a mužmi.“ V článku 3 sa ďalej uvádza, že „cieľom Únie je presadzovať mier, svoje hodnoty a blaho svojich národov“ a okrem iného „rešpektuje svoju bohatú kultúrnu a jazykovú rozmanitosť a zabezpečuje zachovávanie a zveľaďovanie európskeho kultúrneho dedičstva“. Tieto hodnoty sa opätovne potvrdzujú a stanovujú v právach, slobodách a zásadách zakotvených v Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“).

⁵ Ú. v. EÚ C 62, 15.2.2019, s. 178.

⁶ Pozícia Európskeho parlamentu zo 17. apríla 2019. Text zvýraznený sivou farbou nebol schválený v rámci medziinštitucionálnych rokovaní.

- (2) *Tieto práva a hodnoty sa musia naďalej aktívne **kultivovať, chrániť a podporovať** a **presadzovať a zdieľať** medzi občanmi a národmi a musia byť stredobodom projektu EÚ vzhľadom na to, že zhoršovanie ochrany týchto práv a hodnôt v ktoromkoľvek členskom štáte môže mať nepriaznivé účinky na Úniu ako celok.* Preto sa v rozpočte EÚ vytvára nový Fond pre spravodlivosť, práva a hodnoty, ktorý bude pozostávať z *programov Občianstvo, Rovnosť, Práva a Hodnoty a programu Spravodlivosť.* V čase, keď európske spoločnosti čelia extrémizmu, radikalizmu a rozdeleniu *a zmenšujúcemu sa priestoru pre nezávislú občiansku spoločnosť*, je dôležitejšie ako kedykoľvek predtým podporovať, posilňovať a obhajovať spravodlivosť, práva a hodnoty EÚ: ľudské práva, úctu k ľudskej dôstojnosti, slobodu, demokraciu, rovnosť, právny štát. Toto úsilie zásadne a priamo ovplyvní politický, sociálny, kultúrny a hospodársky život v EÚ. *Súčasťou nového fondu bude program Spravodlivosť, ktorý bude pokračovať v podpore ďalšieho rozvoja priestoru spravodlivosti v rámci Únie založeného na zásadách právneho štátu, nezávislosti a nestrannosti súdnictva, na vzájomnom uznávaní a vzájomnej dôvere, prístupe k spravodlivosti a na cezhraničnej spolupráci. Program Občania, rovnosť, práva a hodnoty spojí program Práva, rovnosť a občianstvo na roky 2014 – 2020* ustanovený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1381/2013⁷ a program Európa pre občanov ustanovený nariadením Rady (EÚ) č. 390/2014⁸ (ďalej len „*predchádzajúce programy*“).
- (3) Fond pre spravodlivosť, práva a hodnoty a jeho dva podkladové programy financovania budú zamerané na *osoby* a subjekty, ktoré prispievajú k tomu, aby boli naše spoločné hodnoty, *rovnosť*, práva a bohatá rozmanitosť zavedené do praxe a aby boli dobre fungujúce. Hlavným cieľom je podporiť a zachovať na právach založenú, rovnocennú *otvorenú, pluralistickú*, inkluzívnu a demokratickú spoločnosť. Zahŕňa to dynamickú a *silnú* občiansku spoločnosť *ako kľúčového účastníka, ktorý podporuje* demokratickú, občiansku a spoločenskú účasť obyvateľov a *rozvíja* bohatú rozmanitosť európskej spoločnosti na základe *našich spoločných hodnôt*, našej spoločnej histórie a pamäte. V článku 11 Zmluvy o *Európskej únii* sa *vyžaduje, aby* inštitúcie Únie *udržiavali otvorený, transparentný a pravidelný dialóg s občianskou spoločnosťou a dávali* občanom

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1381/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje program Práva, rovnosť a občianstvo na obdobie rokov 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 62).

⁸ Nariadenie Rady (EÚ) č. 390/2014 zo 14. apríla 2014, ktorým sa ustanovuje program „Európa pre občanov“ na obdobie rokov 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ L 115, 17.4.2014, s. 3).

a reprezentatívnym združeniam **primeraným spôsobom** možnosť verejne vyjadrovať a vymieňať si názory na všetky oblasti činnosti Únie.

- (4) V Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) sa stanovuje vytváranie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti pri rešpektovaní základných práv a rozličných právnych systémov a tradícií členských štátov. ***Dodržiavanie a presadzovanie právneho štátu, základných práv a demokracie v Únii sú predpokladom dodržiavania všetkých práv a povinností zakotvených v zmluvách a budovania dôvery ľudí v Úniu. Spôsob uplatňovania zásad právneho štátu v jednotlivých členských štátoch zohráva kľúčovú úlohu pri zaistovaní vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi a ich právnymi systémami.*** Únia môže na tento účel prijímať opatrenia na rozvoj justičnej spolupráce v občianskych a v trestných veciach . Pri ďalšom rozvoji európskeho priestoru spravodlivosti by sa ***na všetkých úrovniach*** malo zabezpečiť a podporovať dodržiavanie základných práv, ako aj spoločných zásad a hodnôt, ako sú nediskriminácia, ***rovnaké zaobchádzanie na základe niektorého z dôvodov uvedených v článku 21 charty***, účinný prístup k spravodlivosti pre všetkých, právny štát, ***demokracia*** a dobre fungujúci nezávislý justičný systém.
- (5) Financovanie by malo zostať jedným z hlavných nástrojov na úspešné plnenie ambiciózných cieľov stanovených zmluvami. Mali by sa dosiahnuť okrem iného vytvorením flexibilného a účinného programu Spravodlivosť, ktorý by plánovanie a plnenie týchto cieľov mal uľahčiť. ***Program by sa mal implementovať užívateľsky prístupným spôsobom (t. j. užívateľsky ústretový postup podávania žiadostí a podávania správ) a mal by sa zameriavať na vyvážené geografické pokrytie. Osobitná pozornosť by sa mala venovať dostupnosti programu pre všetky druhy príjemcov.***
- (6) Pre postupné vytvorenie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti ***pre všetkých*** má Únia prijať opatrenia týkajúce sa justičnej spolupráce v občianskych a trestných veciach založené na zásade vzájomného uznávania rozsudkov a súdnych rozhodnutí, ktorá je už od zasadnutia Európskej rady v Tampere v dňoch 15. a 16. októbra 1999 základom justičnej spolupráce v rámci Únie. Vzájomné uznávanie si vyžaduje vysokú úroveň vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi. S cieľom uľahčiť vzájomné uznávanie a posilniť vzájomnú dôveru boli prijaté vo viacerých oblastiach opatrenia na aproximáciu právnych predpisov členských štátov. Riadne fungujúci priestor spravodlivosti, v ktorom sú odstránené prekážky brániace cezhraničným súdnym konaniam a prístupu k spravodlivosti

v cezhraničných situáciách, je takisto kľúčovým pre zabezpečenie hospodárskeho rastu *a ďalšej integrácie. S cieľom zabezpečiť prosperitu vnútorného trhu a presadzovať spoločné hodnoty Únie je zároveň potrebné vytvoriť riadne fungujúci európsky priestor spravodlivosti a účinné, nezávislé a kvalitné vnútroštátne právne systémy, ako aj posilniť vzájomnú dôveru.*

- (6a) *Prístup k spravodlivosti by mal zahŕňať predovšetkým prístup k súdom, k alternatívnym metódam riešenia sporov a k verejným činiteľom, ktorí sú podľa zákona povinní poskytnúť politickým stranám nezávislé a nestranné právne poradenstvo.*
- (7) *Úplné dodržiavanie zásad právneho štátu a ich podpora sú nevyhnutné pre vysokú úroveň vzájomnej dôvery v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí, najmä pokiaľ ide o účinnú justičnú spoluprácu v občianskych a trestných veciach, ktorá je založená na vzájomnom uznávaní. Právny štát je jednou zo spoločných hodnôt zakotvených v článku 2 ZEÚ a zásada účinnej súdnej ochrany stanovená v článku 19 ods. 1 ZEÚ a článku 47 Charty základných práv je konkrétnym vyjadrením zásady právneho štátu. Presadzovanie zásady právneho štátu podporou úsilia o zlepšenie nezávislosti, **transparentnosti, zodpovednosti**, kvality a efektívnosti vnútroštátnych justičných systémov posilňuje vzájomnú dôveru, ktorá je nevyhnutná pre justičnú spoluprácu v občianskych a trestných veciach. **Nezávislosť a nestrannosť súdov sú súčasťou podstaty práva na spravodlivý proces a sú kľúčové pre ochranu európskych hodnôt. Existencia účinných justičných systémov s primeranými lehotami na konanie navyše zaručuje právnu istotu pre všetky zainteresované strany.***
- (8) Podľa článku 81 ods. 2 písm. h) a článku 82 ods. 1 písm. c) Zmluvy o fungovaní EÚ podporuje Únia odbornú prípravu sudcov a justičných pracovníkov ako nástroj na zlepšenie justičnej spolupráce v občianskych a trestných veciach založenej na vzájomnom uznávaní rozsudkov a súdnych rozhodnutí. Odborná príprava odborníkov z oblasti justície je dôležitým nástrojom prehĺbovania spoločného chápania toho, ako najlepšie **vykonávať a dodržiavať** zásady právneho štátu *a základné práva*. Prispieva k budovaniu európskeho priestoru spravodlivosti vytvorením spoločnej justičnej kultúry medzi odborníkmi z oblasti justície členských štátov. Je nevyhnutné zabezpečiť **nediskriminačné**, správne a jednotné uplatňovanie práva v Únii a vzájomnú dôveru *a pochopenie* medzi odborníkmi z oblasti justície v cezhraničných konaniach. Činnosti odbornej prípravy podporované týmto programom by mali byť založené na spoľahlivých posúdeniach potrieb odbornej prípravy,

využívať najmodernejšiu metodiku odbornej prípravy, zahŕňať cezhraničné podujatia spájajúce odborníkov z oblasti justície z rôznych členských štátov, pozostávať z aktívneho učenia, zahŕňať prvky nadväzovania profesionálnych kontaktov a byť udržateľné. ***Takéto činnosti by mali zahŕňať odbornú prípravu v oblasti právnej terminológie, občianskeho a trestného práva, základných práv a vzájomného uznávania a procesných záruk. Mali by zahŕňať kurzy odbornej prípravy pre sudcov, právnikov a prokurátorov o problémoch a prekážkach, s ktorými sa stretávajú ľudia, ktorí často čelia diskriminácii alebo sú v zraniteľnej situácii, ako sú ženy, deti, menšiny, osoby LGBTQI, osoby so zdravotným postihnutím, obeť rodovo motivovaného násillia, domáceho násillia alebo násillia v blízkych vzťahoch a iných foriem medzil'udského násillia. Tieto kurzy odbornej prípravy by sa mali organizovať s priamym zapojením organizácií zastupujúcich alebo podporujúcich tieto osoby a pokiaľ možno so zapojením uvedených osôb. Vzhľadom na nedostatočné zastúpenie sudkýň na najvyšších pozíciách by sa mali sudkyne, prokurátorky a ženy pôsobiace v iných právnických profesiách nabádať, aby sa na činnostiach odbornej prípravy zúčastňovali.***

- (8a) ***Na účely tohto nariadenia by sa pojem „súdnictvo a justiční pracovníci“ mal vykladať voľne tak, aby zahŕňal sudcov, prokurátorov, zamestnancov súdov a prokuratúr, ako aj všetkých ostatných odborníkov z oblasti justície spojených so súdnictvom alebo inak sa zúčastňujúcich na výkone spravodlivosti, bez ohľadu na ich vnútroštátne vymedzenie, právne postavenie a vnútornú organizáciu, ako sú právnici, notári, súdni exekútori alebo príslušníci orgánov presadzovania práva, správcovia, mediátori, súdni tlmočníci a prekladatelia, súdni znalci, väzenský personál a probační úradníci.***
- (9) Na odbornej justičnej príprave sa môžu podieľať rôzni aktéri, ako sú právne, justičné a správne orgány členských štátov, akademické inštitúcie, vnútroštátne subjekty zodpovedné za odbornú justičnú prípravu, organizácie alebo siete poskytujúce odbornú prípravu na európskej úrovni alebo siete koordinátorov súdov práva Únie. Orgány a subjekty, ktoré sledujú všeobecný európsky záujem v oblasti odbornej justičnej prípravy, ako je Európska sieť odbornej justičnej prípravy (EJTN), Akadémia európskeho práva (ERA), Európska sieť súdnych rád (ENCJ), Združenie štátnych rád a najvyšších správnych súdov Európskej únie (ACA – Europe), Sieť predsedov najvyšších súdov Európskej únie (RPCSJUE) a Európsky inštitút verejnej správy (EIPA), by mali aj naďalej plniť svoju úlohu pri podpore programov odbornej prípravy pre justíciu a justičných zamestnancov, ktoré majú skutočný európsky rozmer, a preto by im mala byť poskytovaná primeraná

finančná podpora v súlade s postupmi a kritériami stanovenými v ■ pracovných programoch prijatých Komisiou podľa tohto nariadenia.

- (10) Program by mal podporovať ročný pracovný program EJTN, ktorá je základným aktérom odbornej justičnej prípravy. EJTN sa nachádza vo výnimočnej situácii, keďže je jedinou sieťou na úrovni EÚ združujúcou subjekty odbornej justičnej prípravy členských štátov. Má výnimočné postavenie na organizovanie výmen pre nových a skúsených sudcov a prokurátorov medzi všetkými členskými štátmi a koordinovanie práce vnútroštátnych subjektov pre odbornú justičnú prípravu, pokiaľ ide o organizovanie činností odbornej prípravy v oblasti práva EÚ a podporu osvedčených postupov odbornej prípravy. EJTN je zároveň poskytovateľom činností odbornej prípravy vynikajúcej kvality poskytovaných nákladovo efektívnym spôsobom na úrovni Únie. Zahŕňa navyše aj subjekty odbornej justičnej prípravy kandidátskych krajín ako pozorovateľov. ***Výročná správa EJTN by mala obsahovať informácie o poskytnutej odbornej príprave, rozčlenené aj podľa kategórie zamestnancov.***
- (11) Opatrenia v rámci programu by mali podporovať posilnené vzájomné uznávanie súdnych rozhodnutí a rozsudkov ***v občianskych a trestných veciach, vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi*** a potrebnú aproximáciu právnych predpisov, ktorá uľahčí spoluprácu medzi všetkými príslušnými orgánmi, ***a to i elektronickými prostriedkami. Mali by tiež podporovať*** súdnu ochranu individuálnych práv v občianskych a obchodných veciach. Program by mal takisto podporiť ■ väčšiu konvergenciu v občianskom práve, ktorá pomôže odstrániť prekážky brániace riadnemu a účinnému fungovaniu súdnych a mimosúdnych konaní v prospech všetkých účastníkov občianskoprávneho sporu. Napokon by s cieľom podporiť účinné presadzovanie a praktické uplatňovanie práva Únie v oblasti justičnej spolupráce v občianskych veciach mal program podporovať fungovanie Európskej justičnej siete pre občianske a obchodné veci zriadenej rozhodnutím Rady 2001/470/ES. ***V trestných veciach by mal program pomáhať pri podpore a vykonávaní pravidiel a postupov na zabezpečenie uznávania rozsudkov a rozhodnutí v celej Únii. Mal by uľahčovať spoluprácu a prispievať k odstraňovaniu prekážok brániacich dobrej spolupráci a vzájomnej dôvere. Program by mal tiež prispieť k zlepšeniu prístupu k spravodlivosti, pričom bude presadzovať a podporovať práva obetí trestnej činnosti, ako aj procesné práva podozrivých a obvinených osôb v trestnom konaní.***

- (12) Podľa článku 3 ods. 3 ZEÚ, článku 24 Charty a Dohovoru OSN o právach dieťaťa z roku 1989 by mal program podporovať ochranu práv dieťaťa, ako aj začleňovať presadzovanie práv dieťaťa pri implementácii všetkých svojich akcií. *V záujme tohto cieľa by sa mala venovať osobitná pozornosť akciám zameraným na ochranu práv detí v súvislosti s občianskoprávnym a trestným súdnictvom vrátane ochrany detí sprevádzajúcich zadržovaných rodičov, detí, ktorých rodičia sú vo väzení, a detí, ktoré sú podozrivými alebo obvinenými osobami v trestnom konaní.*
- (13) Program na roky 2014 – 2020 umožnil činnosti odbornej prípravy v oblasti práva Únie, najmä pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti a uplatňovanie charty, zamerané na členov justičných orgánov a iných odborníkov v oblasti práva. Rada vo svojich záveroch z 12. októbra 2017 o uplatňovaní charty v roku 2016 pripomenula význam zvyšovania povedomia o uplatňovaní charty na úrovni členských štátov, ako aj na úrovni Únie, a to aj medzi tvorcami politik, odborníkmi v oblasti práva a samotnými držiteľmi týchto práv. Pre začleňovanie základných práv konzistentným spôsobom je preto potrebné rozšíriť finančnú podporu na činnosti venované zlepšovaniu informovanosti pre iné subjekty verejného sektora, než sú justičné orgány a odborníci v oblasti práva.
- (14) Podľa článku 67 ZFEÚ má Únia vytvoriť priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti pri rešpektovaní základných práv, pre ktoré má **nediskriminačný** prístup k spravodlivosti **pre všetkých** zásadný význam. S cieľom uľahčiť účinný prístup k spravodlivosti a s cieľom posilniť vzájomnú dôveru, ktorá je nevyhnutná pre riadne fungovanie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, je potrebné rozšíriť finančnú podporu na činnosti iných orgánov než justičných orgánov **na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni** a odborníkov v oblasti práva, ako aj organizácií občianskej spoločnosti, ktoré prispievajú k týmto cieľom. *Podpora by sa mala poskytovať najmä činnostiam, ktoré uľahčujú účinný a rovnaký prístup k spravodlivosti pre osoby, ktoré často čelia diskriminácii alebo sú v zraniteľnom postavení. Je dôležité podporovať zastupovacie činnosti organizácií občianskej spoločnosti, ako sú vytváranie sietí, účasť na urovnávaní sporov, kampane, komunikácia a iné kontrolné činnosti. V tejto súvislosti zohrávajú dôležitú úlohu aj odborníci v oblasti justície spojení so súdnictvom, ktorí pracujú pre organizácie občianskej spoločnosti.*
- (15) Podľa článkov 8 a 10 ZFEÚ by sa programom **vo všetkých jeho činnostiach** malo
■ podporovať zohľadnenie **hl'adiska rodovej rovnosti** a **zohľadnenie** cieľov v oblasti

nediskriminácie. **UNCRPD** takisto potvrdzuje právo na plnú právnu spôsobilosť a prístup k spravodlivosti pre osoby so zdravotným postihnutím. *Priebežné a záverečné hodnotenie programu by malo hodnotiť rodové vplyvy s cieľom posúdiť, do akej miery program prispieva k rodovej rovnosti, a posúdiť, či program nemá neúmyselný negatívny vplyv na rodovú rovnosť. V tejto súvislosti a pri zohľadnení odlišnej povahy a rozsahu činností osobitných cieľov programu bude dôležité, aby individuálne zhromaždené údaje boli vždy, keď je to možné, rozdelené podľa pohlavia. Takisto je dôležité, aby sa žiadateľom o granty poskytovali informácie o tom, ako zohľadniť rodovú rovnosť, a to aj pokiaľ ide o využívanie nástrojov uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti, ako je napríklad rodové rozpočtovanie a v prípade potreby posúdení vplyvu na rodovú rovnosť. Pri konzultáciách s odborníkmi a zainteresovanými stranami by sa malo zvážiť aj vyvážené zastúpenie mužov a žien.*

(15a) *Program by vo všetkých svojich činnostiach mal v náležitých prípadoch podporovať a chrániť práva obetí v občianskych aj trestných veciach. Na tento účel by sa mala venovať osobitná pozornosť lepšiemu zavádzaniu a lepšej koordinácii rôznych nástrojov Únie na ochranu obetí, ako aj opatreniam zameraným na výmenu najlepších postupov medzi súdmi a právnikmi, ktorí sa zaoberajú prípadmi násilia. Program by mal takisto podporovať zlepšovanie znalostí a využívanie nástrojov kolektívneho uplatňovania nárokov na nápravu.*

(16) Činnosti, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, by mali prispievať k vytvoreniu európskeho priestoru spravodlivosti, **podpore nezávislosti a účinnosti právneho systému**, posilňovaniu cezhraničnej spolupráce, vytváraní sietí, **podpore vzájomnej dôvery medzi justičnými orgánmi členských štátov** a dosiahnutiu správneho, súdržného a jednotného uplatňovania práva Únie. Financované činnosti by mali takisto prispieť k spoločnému chápaniu hodnôt Únie, právneho štátu, lepšej znalosti práva a politik Únie, výmene poznatkov a osvedčených postupov pri používaní nástrojov justičnej spolupráce všetkými dotknutými zainteresovanými stranami, ako aj k šíreniu **a presadzovaniu** interoperabilných digitálnych riešení, ktoré umožňujú bezproblémovú a účinnú cezhraničnú spoluprácu, a mali by poskytovať spoľahlivý analytický základ na podporu rozvoja, presadzovania a riadneho **pochopenia a** vykonávania právnych predpisov a politik Únie. Zásah Únie umožní, aby sa tieto akcie vykonávali jednotne v rámci celej Únie, a prinesie úspory z rozsahu. Okrem toho môže Únia lepšie reagovať na cezhraničnú situáciu než členské štáty a môže

poskytnúť európsku platformu pre vzájomné čerpanie skúseností *a výmenu najlepších postupov*.

(16a) *Program by mal takisto prispieť k posilneniu spolupráce medzi členskými štátmi vždy, keď má právo Únie vonkajší rozmer, a s prihliadnutím na vonkajšie dôsledky, s cieľom zlepšiť prístup k spravodlivosti a uľahčiť riešenie súdnych a procedurálnych výziev.*

(17) Komisia by mala zabezpečiť celkovú konzistentnosť, komplementárnosť a súčinnosť s prácou inštitúcií, úradov a agentúr Únie, ako je Eurojust, **FRA**, **eu-LISA** a Európska prokuratúra a mala by zhodnotiť prácu ďalších vnútroštátnych a medzinárodných aktérov v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje program.

(18) Je potrebné zabezpečiť **životoschopnosť, viditeľnosť, hlavnú zásadu európskej pridanej hodnoty a riadne finančné hospodárenie pri vykonávaní** všetkých akcií a činností vykonávaných v rámci programu **Spravodlivosť**, ich komplementárnosť s činnosťami členských štátov a ich súlad s inými činnosťami Únie. Na to, aby sa zabezpečila efektívna **a výkonnostne orientovaná** alokácia finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Únie je potrebné sa usilovať o konzistentnosť, komplementárnosť a súčinnosť medzi programami financovania, ktoré podporujú vzájomne súvisiace oblasti politiky, a to najmä v rámci Fondu pre spravodlivosť, práva a hodnoty - a taktiež v rámci programu Práva a hodnoty - a medzi programom a programom jednotného trhu; riadením hraníc a bezpečnosťou, najmä Fondom pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF) a Fondom pre vnútornú bezpečnosť; strategickú infraštruktúru najmä programom Digitálna Európa, **Európskym sociálnym fondom plus**, programom Erasmus+, rámcovým programom pre výskum a inovácie a nástrojom predvstupovej pomoci a nariadením o programe LIFE⁹. **Vykonávaním programu Spravodlivosť by nemali byť dotknuté právne predpisy a politiky Únie, pokiaľ ide o ochranu rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu v členských štátoch, pričom by ich tento program mal dopĺňať.**

(19) Týmto nariadením sa stanovuje finančné krytie programu Spravodlivosť, ktoré má predstavovať hlavnú referenčnú sumu v zmysle [bodu 17 Medziinštitucionálnej dohody z 2. decembra 2013 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1293/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení programu pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) a o zrušení nariadenia (ES) č. 614/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 185).

disciplíny, spolupráci v rozpočtových otázkach a správnom finančnom riadení 14¹⁰], pre Európsky parlament a Radu v priebehu ročného rozpočtového postupu.

- (19a) *Mali by sa ďalej upresniť mechanizmy na zabezpečenie prepojenia medzi politikami financovanými Úniou a hodnotami Únie, ktoré Komisii umožnia predložiť Rade návrh na prevod prostriedkov pridelených členskému štátu v rámci zdieľaného riadenia do programu v prípade, ak tento členský štát podlieha postupom týkajúcich sa hodnôt Únie. Komplexný mechanizmus Únie v oblasti demokracie, právneho štátu a základných práv by mal zaručiť pravidelné a rovnaké preskúmanie všetkých členských štátov a poskytovať potrebné informácie na aktiváciu opatrení týkajúcich sa všeobecných nedostatkov v oblasti hodnôt Únie v členských štátoch. S cieľom zabezpečiť jednotné vykonávanie tohto nariadenia a s ohľadom na význam finančných účinkov opatrení, ktoré sa ukladajú podľa tohto nariadenia, by sa na Radu mali preniesť vykonávacie právomoci, pričom Rada by mala konať na základe návrhu Komisie. Na uľahčenie prijímania rozhodnutí, ktoré sú potrebné na zabezpečenie účinných opatrení, by sa malo použiť hlasovanie podľa pravidla obrátenej kvalifikovanej väčšiny.*
- (20) Na tento program sa vzťahuje nariadenie č. (EÚ, Euratom) [nové nariadenie o rozpočtových pravidlách] (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“). Stanovujú sa v ňom pravidlá plnenia rozpočtu Únie vrátane pravidiel, ktoré sa týkajú grantov, cien, verejného obstarávania, nepriamej implementácie, finančných nástrojov a rozpočtových záruk.
- (21) Typy financovania a spôsoby plnenia podľa tohto nariadenia by sa mali zvoliť na základe ich schopnosti dosiahnuť špecifické ciele opatrení a priniesť výsledky, berúc do úvahy najmä náklady na kontroly, administratívnu záťaž, *kapacitu príslušných zainteresovaných strán a cieľových prijímateľov* a predpokladané riziko nesúladu. Malo by to zahŕňať zohľadnenie použitia jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a jednotkových nákladov, ako aj financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, ako sa uvádza v článku 125 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách.
- (22) V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013¹¹, nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2988/95¹²,

¹⁰ Ú. v. EÚ C 373, 20.12.2013, s. 1.

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF)

nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96¹³ a nariadením Rady (EÚ) 2017/1939¹⁴ majú byť finančné záujmy Únie chránené primeranými opatreniami vrátane **úplnej transparentnosti financovania programu a výberových konaní**, prevencie, zisťovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí a podvodov, vymáhania stratených, nesprávne vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a prípadne ukladania správnych sankcií. Konkrétne **by mal** Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vykonávať v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadením (Euratom, ES) č. 2185/96 administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. V súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 by **mala** Európska prokuratúra vyšetrovať a sťahovať podvodné a iné trestné činy, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371¹⁵. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách musia všetky osoby alebo subjekty, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF, Európskej prokuratúre a Európskemu dvoru audítorov (EDA) nevyhnutné práva a potrebný prístup a zabezpečiť, aby všetky tretie strany, ktoré sa zúčastňujú na vynakladaní finančných prostriedkov Únie, udelili rovnocenné práva.

- (23) Tretie krajiny, ktoré sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), sa môžu zúčastňovať na programoch Únie v rámci spolupráce zriadenej podľa Dohody o EHP, v ktorej sa stanovuje implementovanie programov rozhodnutím podľa uvedenej dohody. Tretie krajiny sa môžu takisto zúčastňovať na základe iných právnych nástrojov. V tomto nariadení by sa malo zaviesť osobitné ustanovenie udeľujúce nevyhnutné práva a potrebný

a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.09.2013, s. 1).

¹² Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1).

¹³ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

¹⁴ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (ďalej len „EPPO“); (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1.)

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29).

prístup príslušným povoľujúcim úradníkom, *subjektom a sieťam v oblasti ľudských práv vrátane vnútroštátnych inštitúcií zodpovedných za ochranu ľudských práv v každom členskom štáte, subjektom a sieťam zodpovedným za politiku nediskriminácie a rovnosti, ombudsmanom, Európskej agentúre pre základné práva (FRA), Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF), ako aj Európskemu dvoru audítorov, aby mohli komplexne vykonávať svoje príslušné právomoci a posilňovať svoje synergie a spoluprácu. Malo by byť možné zahrnúť tretie krajiny, najmä vtedy, keď ich zapojenie podporí ciele programu, pričom treba zohľadniť, že to je v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie stanovených v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dojednaniach.*

- (24) Na toto nariadenie sa vzťahujú horizontálne rozpočtové pravidlá prijaté Európskym parlamentom a Radou na základe článku 322 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Tieto pravidlá sú stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách a určujú najmä postup zostavovania a plnenia rozpočtu prostredníctvom grantov, verejného obstarávania, cien, nepriamej implementácie a kontroly zodpovednosti účastníkov finančných operácií. Pravidlá prijaté na základe článku 322 ZFEÚ sa týkajú aj ochrany rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov, pokiaľ ide o právny štát v členských štátoch, keďže dodržiavanie zásad právneho štátu je základným predpokladom správneho finančného riadenia a účinného financovania z prostriedkov EÚ.
- (24a) *Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania právneho štátu v členských štátoch má Únii poskytnúť nástroj, ktorým by mohla lepšie chrániť svoj rozpočet v prípade, keď slabiny v oblasti právneho štátu narušia riadne riadenie finančných záujmov Únie alebo keď bude takéto nebezpečenstvo hroziť. Mal by dopĺňať program Spravodlivosť, ktorého úloha je odlišná, konkrétne ďalej podporovať rozvoj európskeho priestoru spravodlivosti založený na zásadách právneho štátu a vzájomnej dôvere a zabezpečiť, aby ľudia mohli využívať svoje práva.*

- (25) Podľa [odkaz treba prípadne aktualizovať podľa nového rozhodnutia o ZKÚ: článku 94 rozhodnutia Rady 2013/755/EÚ¹⁶] osoby a subjekty usadené v zámorských krajinách a na zámorských územiach sú oprávnené získať financovanie v súlade s pravidlami a cieľmi programu a prípadnými dojednaniami uplatniteľnými na členský štát, s ktorým sú zámorská krajina alebo územie spojené. ***Je dôležité, aby program zabezpečil, aby boli takéto osoby a subjekty dostatočne informované o tom, že sú oprávnené získať financovanie.***
- (25a) ***Vzhľadom na dôležitosť a význam cieľov trvalo udržateľného rozvoja by mal tento program prispievať k splneniu záväzku Únie a jej členských štátov týkajúceho sa dosiahnutia týchto cieľov.***
- (26) Vzhľadom na dôležitosť boja proti zmene klímy v súlade so záväzkami Únie naplňovať ciele Parížskej dohody a OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja prispeje tento program k tomu, aby sa akcie v oblasti klímy stali významnou témou a dodržal sa celkový záväzok poskytnúť 25 % rozpočtových výdavkov EÚ na podporu cieľov súvisiacich s touto problematikou. Počas prípravy a implementácie programu budú identifikované relevantné akcie a budú posúdené v kontexte jeho hodnotenia v polovici trvania.
- (27) Podľa odsekov 22 a 23 Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva je potrebné hodnotiť tento program na základe informácií zhromaždených prostredníctvom osobitných požiadaviek na monitorovanie a zároveň obmedziť nadmernú reguláciu a administratívnu záťaž, a to najmä pre členské štáty. Tieto požiadavky môžu prípadne zahŕňať merateľné ukazovatele ako základ pre hodnotenie praktických účinkov programu.
- (28) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky na vykonávanie tohto nariadenia by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o ukazovatele uvedené v článkoch 12 a 14 a v prílohe II. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni odborníkov, a aby sa tieto konzultácie viedli v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva. V záujme zabezpečenia rovnakej účasti na príprave delegovaných aktov sa všetky

¹⁶ Rozhodnutie Rady 2013/755/EÚ z 25. novembra 2013 o pridružení zámorských krajín a území k Európskej únii („rozhodnutie o pridružení zámoria“) (Ú. v. EÚ L 344, 19.12.2013, s. 1).

dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade súčasne s odborníkmi z členských štátov a ich odborníci majú systematicky prístup na zasadnutia skupín odborníkov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

- (29) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011¹⁷.
- (30) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (31) [V súlade s článkom 3 a s článkom 4a ods. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, Írsko (listom z...) oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia. ALEBO
- V súlade s článkami 1 a 2 a článkom 4a ods. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Írsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia a nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu,]

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa zriaďuje program Spravodlivosť (ďalej len „program“).

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

Stanovujú sa v ňom ciele programu, rozpočet na obdobie rokov 2021 – 2027, formy financovania z prostriedkov Únie a pravidiel poskytovania týchto finančných prostriedkov.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „členovia súdnictva a justiční zamestnanci“ sú sudcovia, prokurátori a zamestnanci súdu *a prokuratúry*, ako aj *všetci* ostatní odborníci v oblasti justície, ktorí sú spojení so súdnictvom ■ .

Článok 3

Ciele programu

1. Všeobecným cieľom programu je prispieť k ďalšiemu rozvoju európskeho priestoru spravodlivosti založeného na zásade právneho štátu *vrátane nezávislosti a nestrannosti súdnictva*, na vzájomnom uznávaní, vzájomnej dôvere *a justičnej spolupráci, čím prispieva aj k posilňovaniu demokracie, právneho štátu a základných práv*.
2. Program má tieto špecifické ciele ■ :
 - a) uľahčovať a podporovať justičnú spoluprácu v občianskych a trestných veciach a presadzovať právny štát, *nezávislosť a nestrannosť súdnictva*, a to aj prostredníctvom podpory úsilia o zlepšenie účinnosti vnútroštátnych systémov súdnictva a *účinného* výkonu rozhodnutí;
 - b) podporovať a presadzovať odbornú justičnú prípravu s cieľom posilniť spoločnú kultúru práva, justície a právneho štátu, *ako aj dôsledné a účinné vykonávanie právnych nástrojov Únie, ktoré sú relevantné v súvislosti s týmto programom*;
 - c) uľahčovať účinný *a nediskriminačný* prístup k spravodlivosti pre všetkých a účinnú nápravu, a to aj elektronickými prostriedkami (*elektronická justícia*), podporou efektívnych občianskoprávných a trestnoprávných postupov a presadzovaním a podporou práv *všetkých* obetí trestných činov, ako aj procesných práv podozrivých a obvinených osôb v trestnom konaní.

Článok 3a

Začleňovanie

Program sa pri vykonávaní všetkých svojich činností snaží podporovať rodovú rovnosť, práva dieťaťa, okrem iného prostredníctvom súdnictva zohľadňujúceho potreby detí, ochranu obetí a účinné uplatňovanie zásady rovnoprávnosti a nediskriminácie na základe ktoréhokoľvek z dôvodov uvedených v článku 21 charty, a to v súlade s článkom 51 charty a v rámci obmedzení, ktoré sú v ňom stanovené.

Článok 4

Rozpočet

1. *V zmysle bodu 17 [odkaz sa príslušne aktualizuje na základe novej medziinštitucionálnej dohody] Medziinštitucionálnej dohody z 2. decembra 2013 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení], finančné krytie na implementovanie programu na obdobie rokov 2021 až 2027, ktoré predstavuje hlavný odkaz pre rozpočtový orgán počas ročného rozpočtového postupu, je 316 000 000 EUR v cenách roku 2018 (356 000 000 EUR v bežných cenách).*
2. Suma uvedená v odseku 1 sa môže použiť na technickú a administratívnu pomoc určenú na implementáciu programu, ako sú prípravné, monitorovacie, kontrolné, audítorské a hodnotiace činnosti vrátane systémov informačných technológií na úrovni inštitúcií.
- 2a. *Rozpočet vyčlenený na činnosti spojené s presadzovaním rodovej rovnosti sa uvádza každoročne.*
3. Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie o rozpočtových pravidlách, výdavky na akcie vyplývajúce z projektov zahrnutých do prvého pracovného programu môžu byť oprávnené od 1. januára 2021.
4. Zdroje alokované členským štátom v rámci zdieľaného riadenia môžu byť na základe ich žiadosti *alebo na základe žiadosti Komisie* prevedené na program. Komisia používa tieto zdroje priamo v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách. Tieto zdroje sa podľa možnosti použijú v prospech dotknutého členského štátu.

Článok 5

Tretie krajiny pridružené k programu

Do programu sa môžu zapojiť tieto tretie krajiny:

- a) členovia Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktorí sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), v súlade s podmienkami stanovenými v Dohode o EHP;
- b) pristupujúce, kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie stanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dohodách a v súlade s osobitnými podmienkami stanovenými v dohodách medzi Úniou a týmito krajinami;
- c) krajiny, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika, v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie stanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dohodách a v súlade s osobitnými podmienkami stanovenými v dohodách medzi Úniou a týmito krajinami;
- d) iné tretie krajiny v súlade s podmienkami stanovenými v osobitnej dohode, ktorá sa vzťahuje na účasť tretej krajiny na akomkoľvek programe Únie, za predpokladu, že táto dohoda
 - zabezpečuje spravodlivú rovnováhu, pokiaľ ide o príspevky a prínosy tretej krajiny, ktorá sa zúčastňuje na programoch Únie,
 - stanovuje podmienky účasti na programoch vrátane výpočtu finančných príspevkov na jednotlivé programy a ich administratívnych nákladov; tieto príspevky predstavujú pripísané príjmy v súlade s článkom [21 ods. 5] [nového nariadenia o rozpočtových pravidlách],
 - neudeľuje príslušnej tretej krajine rozhodovaciu právomoc v programe,
 - zaručuje práva Únie na zabezpečenie správneho finančného riadenia a ochranu jej finančných záujmov.

Článok 6

Implementácia a formy financovania z prostriedkov EÚ

1. Program sa implementuje v rámci priameho riadenia v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách alebo v rámci nepriameho riadenia so subjektmi uvedenými v [článku 62 ods. 1 písm. c)] nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. Program môže poskytovať financovanie jednou z foriem stanovených v nariadení o rozpočtových pravidlách.
3. [Príspevky do vzájomného poistného mechanizmu môžu pokrývať riziko spojené s vymáhaním finančných prostriedkov, ktoré majú zaplatiť ich príjemcovia, a považujú sa podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách za dostatočnú záruku. Uplatňujú sa ustanovenia stanovené v [článku X] nariadenia XXX [nariadenie, ktorým sa nahrádza nariadenie o záručnom fonde].

Článok 7

Typy akcií

Podľa tohto nariadenia môžu byť financované akcie prispievajúce k dosiahnutiu špecifického cieľa uvedeného v článku 3. Na financovanie sú oprávnené najmä činnosti uvedené v prílohe I.

KAPITOLA II

GRANTY

Článok 8

Granty

Granty v rámci programu sa udeľujú a riadia v súlade s hlavou VIII nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Článok 9

Kumulatívne (, doplnkové) a kombinované financovanie

1. Na akciu, na ktorú sa poskytol príspevok v rámci programu, možno takisto poskytnúť príspevok z akéhokoľvek iného programu Únie vrátane fondov v rámci zdieľaného

riadenia fondov, ak tieto príspevky nepokrývajú tie isté náklady. [Kumulatívne financovanie nesmie presiahnuť celkové oprávnené náklady na akciu a podpora z rôznych programov Únie sa môže vypočítat' proporcionálne].

2. Ak program a fondy v rámci zdieľaného riadenia uvedené v článku 1 nariadenia (EÚ) [XX] [VN] poskytujú spoločne finančnú podporu jednej akcii, táto akcia sa implementuje v súlade s pravidlami stanovenými v tomto nariadení vrátane pravidiel o vymáhaní neoprávnene vyplatených súm.
3. Akcie, ktoré sú oprávnené podľa programu a spĺňajú podmienky uvedené v druhom pododseku, je možné identifikovať s cieľom, aby boli financované z fondov so zdieľaným riadením. V takomto prípade platia pravidlá týkajúce sa miery spolufinancovania a oprávnenosti stanovené v tomto nariadení.

Akcie uvedené v prvom pododseku musia spĺňať tieto kumulatívne podmienky:

- a) boli posúdené v rámci výzvy na predkladanie návrhov podľa tohto programu;
- b) spĺňajú minimálne požiadavky na kvalitu dané touto výzvou na predkladanie návrhov;
- c) nemôžu sa financovať v rámci príslušnej výzvy na predkladanie návrhov z dôvodu rozpočtových obmedzení.

Akcie implementuje riadiaci orgán uvedený v článku [65] nariadenia (EÚ) [XX] [VN] v súlade s pravidlami stanovenými v uvedenom nariadení a predpismi pre konkrétne fondy vrátane pravidiel pre finančné opravy.

Článok 10

Oprávnené subjekty

1. Okrem kritérií stanovených [v článku 197] nariadenia o rozpočtových pravidlách sa uplatňujú kritériá oprávnenosti uvedené v odsekoch 2 a 3.
2. Oprávnené sú tieto subjekty:
 - a) právne subjekty usadené v jednej z týchto krajín:
 - členský štát alebo zámorská krajina alebo zámorské územie s ním spojené,

- tretia krajina pridružená k programu;
 - b) akýkoľvek právny subjekt zriadený podľa práva Únie alebo akákoľvek medzinárodná organizácia.
3. ***Program podporuje výdavky*** Európskej siete odbornej justičnej prípravy spojené s jej stálym pracovným programom ***a akýkoľvek grant na prevádzku na tento účel sa udeľuje bez výzvy na predkladanie návrhov v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách.***

KAPITOLA III

PROGRAMOVANIE, MONITOROVANIE, HODNOTENIE A KONTROLA

Článok 11

Pracovný program

1. Program sa implementuje prostredníctvom pracovných programov uvedených v článku 110 nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. Pracovný program prijíma Komisia prostredníctvom ***delegovaného*** aktu. Tento ***delegovaný*** akt sa prijíma v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 14.

Článok 12

Monitorovanie a podávanie správ

1. Ukazovatele, ktoré sa uvádzajú v správach na účely posúdenia pokroku pri dosahovaní špecifických cieľov programu stanovených v článku 3, sú uvedené v prílohe II.
2. Na to, aby sa zabezpečilo účinné posúdenie dosiahnutého pokroku vo vykonávaní programu pri plnení jeho cieľov je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 14 s cieľom vypracovať ustanovenia týkajúce sa rámca monitorovania a hodnotenia vrátane zmien prílohy II na účely preskúmania a doplnenia týchto ukazovateľov, ak je to potrebné.
3. Systém podávania správ o výkonnosti zabezpečí, aby sa údaje na monitorovanie implementácie programu a výsledkov zbierali efektívne, účinne a včas. Na tento účel sa

príjemcom finančných prostriedkov Únie a členským štátom ukladajú primerané požiadavky na podávanie správ.

Článok 13

Hodnotenie

1. Hodnotenia sa vykonávajú včas, aby sa mohli využiť v rozhodovacom procese.
2. Priebežné hodnotenie programu sa vykoná hneď, ako sú k dispozícii dostatočné informácie o implementácii programu, najneskôr však štyri roky po začatí implementácie programu.
3. Na konci implementácie programu, najneskôr však štyri roky po uplynutí obdobia uvedeného v článku 1, Komisia vykoná záverečné hodnotenie programu.
4. Komisia oznámi závery týchto hodnotení spolu so svojimi pripomienkami Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskeho a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

Článok 14

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 12 sa Komisii udeľuje do 31. decembra 2027.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 12 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Pred prijatím delegovaného aktu Komisia konzultuje s odborníkmi, ktorých určí každý členský štát v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 12 nadobudne účinnosť, ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 15

Ochrana finančných záujmov Únie

Ak sa rozhodnutím podľa medzinárodnej dohody alebo na základe akéhokoľvek iného právneho nástroja zúčastňuje na programe tretia krajina, táto tretia krajina udelí nevyhnutné práva a potrebný prístup príslušnému povoľujúcemu úradníkovi, Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF) a Európskemu dvoru audítorov, aby mohli komplexne vykonávať svoje právomoci. V prípade úradu OLAF takéto práva zahŕňajú právo vykonávať vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste, a to v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF).

KAPITOLA IV

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 16

Informovanosť, komunikácia a propagácia

1. Prijemcovia finančných prostriedkov Únie priznávajú pôvod a zabezpečujú viditeľnosť týchto prostriedkov Únie (najmä pri propagácii akcií a ich výsledkov) tým, že poskytujú ucelené, účinné a primerané ciele informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti.
2. Komisia vykonáva v súvislosti s programom a jeho akciami a výsledkami informačné a komunikačné činnosti. Finančné zdroje alokované na program zároveň prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, pokiaľ sa týkajú cieľov uvedených v článku 3.

Článok 17

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Tento výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011 **a pomáhajú mu príslušné organizácie občianskej spoločnosti a organizácie ľudských práv. Vo Výbore sa zaručí vyvážené zastúpenie mužov a žien a primerané zastúpenie menšinových a iných vylúčených skupín.**
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 18

Zrušenie

Nariadenie (EÚ) č. 1382/2013 sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2021.

Článok 19

Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie nemá vplyv na pokračovanie ani zmenu dotknutých akcií implementovaných podľa nariadenia č. 1382/2013, ktoré sa na ne vzťahuje aj naďalej až do ich ukončenia.
2. Z finančného krytia programu sa môžu uhrádzať aj výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebnú na zabezpečenie prechodu medzi programom a opatreniami prijatými v rámci predchádzajúceho programu podľa nariadenia (EÚ) č. 1382/2013.
3. V prípade potreby možno do rozpočtu na obdobie po roku 2027 zahrnúť rozpočtové prostriedky na pokrytie výdavkov uvedených v článku 4 ods. 2, aby sa umožnilo riadenie akcií, ktoré sa neskončia do 31. decembra 2027.

Článok 20

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V ...

Za Európsky parlament

Za Radu

predseda

predseda

PRÍLOHA I

Činnosti programu

Všeobecné a špecifické ciele programu *stanovené* v článku 3 sa budú plniť najmä **podporovaním** týchto činností:

1. zvyšovanie povedomia a šírenie informácií s cieľom zlepšiť znalosť politik a práva Únie vrátane hmotného a procesného práva, nástrojov justičnej spolupráce, príslušnej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie a porovnávacieho práva a európskych a medzinárodných noriem ***vrátane pochopenia rôznymi oblast'ami práva***;
2. vzájomné učenie prostredníctvom výmeny osvedčených postupov medzi zúčastnenými stranami s cieľom zlepšiť vzájomnú znalosť a pochopenie občianskeho a trestného práva a právnych a súdnych systémov členských štátov vrátane zásady právneho štátu ***a prístupu k spravodlivosti, ako aj posilňovaním vzájomnej dôvery***;
3. analytické a monitorovacie činnosti¹⁸ na zlepšenie znalostí a pochopenia možných prekážok brániacich bezproblémovému fungovaniu európskeho priestoru spravodlivosti a na zlepšenie vykonávania práva a politik Únie v členských štátoch;
4. odborná príprava relevantných zúčastnených strán s cieľom zlepšiť znalosť ***práva a*** politik Únie vrátane aj hmotného a procesného práva, ***základných práv***, používania nástrojov justičnej spolupráce ***Únie***, príslušnej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, právnej terminológie a porovnávacieho práva;
5. vývoj a údržba nástrojov informačných a komunikačných technológií ***a tiež elektronickej justície, s prihliadnutím na ochranu súkromia a údajov***, na zvýšenie účinnosti súdnych systémov a zlepšenie ich spolupráce prostredníctvom informačných a komunikačných technológií vrátane cezhraničnej interoperability systémov a aplikácií;
6. rozvíjanie kapacity kľúčových európskych sietí a európskych justičných sietí vrátane sietí zriadených právom Únie s cieľom zabezpečiť účinné uplatňovanie a presadzovanie práva

¹⁸ Tieto činnosti zahŕňajú napríklad zber údajov a štatistiky; vypracúvanie spoločných metodík, prípadne ukazovateľov alebo referenčných hodnôt; štúdie, výskumy, analýzy a prieskumy, hodnotenia; posúdenia vplyvu; prípravu a uverejňovanie pokynov, správ a vzdelávacích materiálov.

Únie, podporiť a ďalej rozvíjať právo, politické ciele a stratégie Únie v oblastiach programu ■ ;

- 6a. *podpora organizácií občianskej spoločnosti a neziskových zainteresovaných strán pôsobiacich v oblastiach programu s cieľom zvýšiť ich schopnosť reagovať, ako aj presadzovať a zaručiť všetkým občanom primeraný prístup k ich službám, poradenstvu a podporným činnostiam, čím sa prispieva aj k podpore demokracie a právneho štátu a k dodržiavaniu základných práv;*
7. prehĺbovanie znalostí o programe a zlepšovanie šírenia, prenosnosti *a transparentnosti* jeho výsledkov a posilňovanie dosahu na občanov, a to aj *organizovaním diskusných fór pre zainteresované strany.*

PRÍLOHA II

Ukazovatele

Program bude monitorovaný na základe súboru ukazovateľov určených na zistenie rozsahu, v akom boli dosiahnuté všeobecné a špecifické ciele programu, a s cieľom minimalizovať administratívnu záťaž a náklady. Na tento účel **a v súlade s dodržiavaním práv súvisiacich s ochranou súkromia a údajov** sa budú zhromažďovať údaje podľa tohto súboru hlavných ukazovateľov:

počet sudcov a justičných pracovníkov, ktorí sa zúčastnili na činnostiach odbornej prípravy (vrátane výmen zamestnancov, študijných pobytov, workshopov a seminárov) financovaných z programu vrátane operačného grantu EJTN
<i>počet organizácií občianskej spoločnosti podporovaných v rámci programu</i>
počet výmen informácií v rámci Európskeho informačného systému registrov trestov (ECRIS)
počet prístupov na portál elektronickej justície/stránky zriadené na poskytovanie informácií o cezhraničných občianskoprávných a trestných veciach
počet osôb na špecifický cieľ , ktoré boli oslovené: i) činnosťami v oblasti vzájomného učenia a výmeny osvedčených postupov; ii) činnosťami v oblasti zvyšovania povedomia, informovanosti a osvedčenia

Všetky jednotlivé údaje sa vždy, keď je to možné, rozčlenia podľa pohlavia; priebežné a záverečné hodnotenia programu sa zameriavajú na jednotlivé špecifické ciele a zahŕňajú hľadisko rodovej rovnosti a hodnotia vplyv na rodovú rovnosť.